

Bilstøðin AUTO í fimtiárunum. Seinni - tá ið Havnará varð lögð undir heilt - var støðin umbygd, og hevur hon ikki sama sjarmerandi stílin í dag

Bilar frá AUTO hava flutt havnarfólk í 45 ár

Eiríkur Lindenskov

Hósdagin 18. desember fylti hýrúvognstøðin AUTO í Havn 45 ár - støðin varð stovnað 18. desember í 1952, og vóru stigtakararnir Egil Gunnarsson, Keysten Andreassen og Jóhannus Berg.

Eins og samfelagið er nógv broytt hesi 45 árin, so eru rættuliga stórar broytingar farnar fram inn- og ferðslu sum heild. Tá í tíðini vóru ikki nógvir bilar í landinum, og bera vit saman við støðuna í dag, so vóru so gott sum allir bilarnir tá í tíðini arbeiðsbilar av onkrum slag. Vørubilar, lastbilar, hýrúvagnar og nakrir fáir privatbilar. Tað var ikki vanligt at keypa nýggjan privatbil - og vóru tí teir flestu keyptir brúktir.

Valutaloyvini tikin av
Undir seinna heimsbardaga sigldu føroysk skip til Bretlands, og har vórðu nógvir vørur keyptar - eisini brúktir bilar.

Tær nýttist valutaloyvi, skuldu tú ognar tær ein nýggjan bil, og tað var ikki bara sum at siga tað. Tí keyptu fólk sær ofta ein brúktan hýrúvogn í staðin, síðan varð hann seldur, og sókt um valutaloyvi til at keypa ein nýggjan.

Í seinna heiminum í sekstíárunum varð skipanin

Hósdagin 18. desember fylti hýrúvognsstøðin AUTO í Havn 45 ár. Umframmat at flyta fólk í Havn, stóð bilstøðin AUTO eisini fyri skipaðum fólkaflytningi úr Havn og norður til Eiðis - áðrenn koyrandi var eftir Oyggarvegnum

við valutaloyvum tikin av, og fólk fóru at keypa nýggjar privatbilar í stórum tali. Tá hendi stórbroytingar í ferðsluni.

Teir stovna AUTO

Tann bilstøðin, sum seinni varð til AUTO, byrjaði umleið 1950 í tí húsinum, sum er aftan fyri Sjonleikarhúsið, har Hans Johs. Clementsen hevði Fólkavognsverkstað í mong ár. William Sloan (yngri) átti húsið, og har hevði hann havt bilstøðina TAXA, men var givin. Hann leigaði tá stovnarum av nýggju bilstøðini hølina og navnið TAXA.

Har varð so hildið til í fleiri ár, og partafelagið varð stovnað tann 17. desember 1952 við navninum P/F AUTO A/S.

Stovnararnar vóru: Jóhannes Berg, Eigil Gunnarsson, Kjaysten Andreassen, Henri Svensson, Andrew Djurhuus.

Áðrir partaeigarar vóru: Henry Berg, Mortan Mortensen, Jákup Berg, Jógvan Egholm (við A), Martin Poulsen, Arne Jacobsen, Borge Andreassen, Jóhan Simonsen, Bjarni Dal Christiansen, Magnus Egholm, Martin Joensen (á

Borg), Óla Kristian Jacobsen.

Hesir 17 vóru teir fyrstu partaeigararnir, síðan skiftu nøkur partabrev hendru ta fyrstu tíðina, t. d. Pauli Hansen og Jens Petur Egholm (Pedda), sum tá komu við.

Eykaloyvi vórðu givin Jørgini Enghamar, Magnus Simonsen og Ansgar Jensen, sum seinni gjørdist partaeigarar.

Nakrir av hesum komu frá einari støð, ið varð kallað Bilstøðin í J. C. Svabosgøtu, hon varð tá niðurlögð.

Stutt eftir keypti Zacharias Niclasen á Skipafelagnum ognina, og teir máttu flyta í onnur høli.

Støðin flutti síðan oman í Kongagøtu 2, har leigað varð í niðaru hædd í húsum, og matstovan hjá Effe Mohr var í erva.

Zacharias Niclasen fekk seinni rætt til TAXA navnið og fór sjálvur at reka bilstøðina TAXA 1313 - í somu húsum aftan fyri Sjonleikarhúsið.

Strekkini vóru ikki so long

Nú varð neyðugt við nýggjum navni, og á fundi tann 20. apríl 1955 var samtykt.

at navnið skuldi verða P/F AUTO A/S. Sama árið varð eitt grundtøki millum Niels Finsensgøtu og Lucas Debesargøtu keypt frá Jens Paula av Reyni.

Av tí at Havnará rann í-gjøgnum økið, mátti ein brúgv gerast fyri at fáa innkoyring frá Niels Finsensgøtu. Støðin varð síðan bygd fyri ein part á sjálva brúnni og so yvir móti Lucas Debesargøtu.

Hetta var ein snøgg støð eftir tåtíðar byggisnið við avgreiðslurými, køki, bíðirými, stórarígarasju við grøv í, so bilførararnir sjálvir kundu umvæl bilarnar, samstundis var olju- og bensinsøla har. Eisini vóru góðar umstøður til at vaska bilarnar. Støðin varð bygd í samstarvi við P/F Shell.

Teir longestu túrarnir tá vóru til Kirkjubæjar, gamla enda á Oyggarvegnum og niðan í Mjörkadal og víðari niðan á Sornfelli. Úr Kollfjarðadali kom eisini vegur niðan móti Hórisgøtu, men vegirnir vóru ikki samabundnir. Mitt í sekstíárunum varð farið undir rutukoyring norður eftir Oyggarvegnum. Tá fyrstu tíðina varð koyrt úr Havn norður til Hórisgøtu, har mátti so

stuttari tíð. Seinni fingur telefonnummurin í Havn eitt 1-tal frammanfyri, og tá varð nummarið til 1-1-2-3-4. Tá varð roynt at fáa nummarið 1-2-3-4-5, men tað bar ikki til.

Enn eru helst fólk, ið minnst ter gulu telefonboksirnar hjá AUTO, sum stóðu ymsastaðni í býnum, har kundi ein bara ringja til AUTO.

Vit skulu hava í huga, at tað vóru nógv, sum ikki høvdu telefon tá, so tað kom væl við hjá nógvum bert at skula fara oman á vegin at ringja eftir einum bili.

Um sama mundið komu eisini telefonir í bilarnar, og var tað ein stórur lætti, tí nú slappst undan at koyra aftur á støðini millum hvønn túr.

Skipað rutusamband

Fyrst í sekstíárunum varð oyggarvegurin longdur niðan í Mjörkadal og víðari niðan á Sornfelli. Úr Kollfjarðadali kom eisini vegur niðan móti Hórisgøtu, men vegirnir vóru ikki samabundnir. Mitt í sekstíárunum varð farið undir rutukoyring norður eftir Oyggarvegnum. Tá fyrstu tíðina varð koyrt úr Havn norður til Hórisgøtu, har mátti so

skiftast á annani bil, sum stóð hinumegin.

Teir, sum áttu AUTO, stovnaðu tá P/F Oyggarvegur, sum røkti rutuna heilt norður til Eiðis. Eisini høvdu teir ein bát, sum sigldi millum Hvalvík og Oyri við ferðafólki. Ein sendari varð settur upp ovest á Sornfelli, sum gjørdi tað møgulegt at røkja hesa rutuna betur. Bilstøðin Bil røkti rutusambandið til Vágarnar samstundis. Alt hetta er nú søga - og Bygðaleiðir røkja nú alla slíka rutu.

Mangt umbroyttist. Tá Havnará skuldi leggjast undir heilt, og Niels Finsensgøta breiðkast, mátti tann parturin av AUTO, sum stóð á ánni, takast niður, og eftir ein umbygging kundi flytast inn aftur í eina støð, sum ikki var so sermerkt, sum tann gamla, sum sæst á myndini omanfyri.

Tað fyrstu tíðina koyrdu umleið 10 bilar frá støðini, og tá tað var upp á tað mesta, vóru út ímóti 50 bilar, sum hoyrdu til støðina.

Stjóri í P/F AUTO í dag er Høgni Simonsen.

Kelda: Tíðindaskrivnið Ellisakfør, Magnus Gunnarsson